Paskaidrojums par izmaiņām, kas ieviestas mērķtiecīgās VGAR pārskatīšanas priekšlikuma otrajā izdevumā

Komisija uzsāk otro sabiedrisko apspriešanu par mērķtiecīgo VGAR pārskatīšanu Covid-19 pandēmijas izraisītās nepieredzētās krīzes apstākļos. ES dalībvalstis cenšas sniegt palīdzību, lai mazinātu šīs krīzes ekonomisko ietekmi visās ekonomikas nozarēs. Pilnībā apzinoties situācijas nopietnību, Komisija ir publicējusi pagaidu regulējumu, kurā precizēts, kad valsts intervence pašreizējās krīzes apstākļos ir saderīga ar iekšējā tirgus darbību. Tomēr ir jāturpina arī gatavoties pēckrīzes periodam, lai savlaicīgi pabeigtu Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas mērķtiecīgo pārskatīšanu pirms nākamās daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam darbības sākšanas.

Šā paskaidrojuma mērķis ir precizēt un paskaidrot galvenās izmaiņas, kas pēc pirmās sabiedriskās apspriešanas un pamatojoties uz attiecīgajā apspriešanā saņemtajām atsauksmēm ieviestas priekšlikumā grozīt Vispārējo grupu atbrīvojuma regulu (VGAR), lai tā atbilstu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai (DFS). Izmaiņas ir norādītas katrai no trim jomām, kuras iekļautas šajā VGAR priekšlikumā:

- Eiropas teritoriālās sadarbības (ETS) projekti,
- pētniecības, attīstības un inovācijas projekti, kas saņēmuši izcilības zīmogu pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" ietvaros, kā arī līdzfinansēti projekti un komandsadarbība pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" vai "Apvārsnis Eiropa" ietvaros,
- valsts finansējums apvienojumā ar finansējumu no *InvestEU*.

Eiropas teritoriālā sadarbība

Atjauninātajā priekšlikumā attiecībā uz VGAR priekšlikumu ir atspoguļotas šādas galvenās izmaiņas saistībā ar Eiropas teritoriālo sadarbību (ETS):

- atbalsta intensitāte: Komisija 20. pantā ierosināto atbalsta intensitāti ir saskaņojusi ar līdzfinansējuma apmēru, kas paredzēts ETS regulas projektā visiem projektu partneriem, lai vienkāršotu ETS projektu pārvaldību un samazinātu administratīvo slogu,
- ziņošanas un uzraudzības nosacījumi: Komisija ir vienkāršojusi ziņošanas un uzraudzības nosacījumus ierobežotām saskaņā ar 20.a pantu piešķirtā atbalsta summām. Mērķis ir ņemt vērā ETS projektus ar vairākiem dalībniekiem, no kuriem katrs saņem ļoti nelielu atbalsta summu, attiecībā uz kuru uzskatāms par pamatotu ierobežot administratīvo slogu, ņemot vērā ļoti nelielās atbalsta summas.

Pētniecība, attīstība un inovācija

Atjauninātajā priekšlikumā attiecībā uz VGAR priekšlikumu ir atspoguļotas šādas galvenās izmaiņas saistībā ar pētniecību, attīstību un inovāciju:

- precizējumi: ir sniegti vairāki noteikumu precizējumi, piemēram, par attiecīgo finansējuma apmēru, kas atļauts saskaņā ar "Apvāršņa" programmām. Pamatojoties uz piezīmēm, kuras saņemtas sabiedriskās apspriešanas ietvaros, Komisija attiecināmo darbību definīcijās ir svītrojusi arī sākotnējos precizējumus par tehnoloģiju gatavības līmeni, lai skaidri norādītu, ka noteikumi, kurus tika ierosināts ieviest sākotnēji, nebija paredzēti būtisku izmaiņu veikšanai. Lai uzlabotu skaidrību un lasāmību, Komisija arī

sākotnēji ierosinātos pantus saistībā ar pētniecību, izstrādi un inovāciju ir sadalījusi četros atsevišķos pantos, kuri attiecas uz (1) atbalstu projektiem, kuri saņēmuši izcilības zīmoga kvalitātes apliecinājumu, (2) atbalstu Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktajām darbībām un EPP koncepcijas pamatojuma darbībām, (3) atbalstu līdzfinansētiem pētniecības un attīstības projektiem un (4) atbalstu komandsadarbības pasākumiem,

- vienotais minimālais finansējums no programmas "Apvārsnis Eiropa" līdzfinansētiem projektiem: lai vienkāršotu līdzfinansētu projektu īstenošanu, tika pielāgota prasība par minimālo finansējumu projektiem no programmas "Apvārsnis Eiropa" — tagad ir nepieciešams 30 % vienotais minimālais finansējums no programmas "Apvārsnis Eiropa",
- Eiropas institucionalizētās partnerības: Komisija arī precizēja, ka dalībvalstu ieguldījums Eiropas institucionalizētajās partnerībās, kā noteikts saskaņā ar programmu "Apvārsnis Eiropa", ir attiecināms, ciktāl tiek ievēroti programmas "Apvārsnis Eiropa" noteikumi un projektu atlasi veic neatkarīgi eksperti.

InvestEU

Atjauninātajā priekšlikumā attiecībā uz VGAR priekšlikumu ir atspoguļotas šādas galvenās izmaiņas saistībā ar *InvestEU*:

- definīcijas: atspoguļojot pirmajā sabiedriskajā apspriešanā sniegtās piezīmes, Komisija vairākas definīcijas ir saskaņojusi ar definīcijām, kas ietvertas *InvestEU* regulā (piemēram, jēdzienu "ES garantija" un "īstenošanas partneris" definīciju), kā arī definīcijām, kuras jau ietvertas VGAR (piemēram, jēdziena "novatorisks uzņēmums" definīciju),
- finansējuma robežvērtības, kas ietvertas 56.e un 56.f pantā: vairāki komentētāji pirmajā sabiedriskajā apspriešanā norādīja, ka dažas paziņošanas robežvērtības ir pārāk zemas (piemēram, attiecībā uz atjaunojamo energoresursu enerģiju) un ka pastāv nepamatotas atšķirības starp paziņošanas robežvērtībām dažādiem MVU finansēšanas veidiem. Komisija ir pielāgojusi attiecīgās finansējuma robežvērtības, ņemot vērā nepieciešamo korelāciju starp finansēšanas robežvērtībām 16. iedaļā (izteiktas kā kopējais finansējums) un pašreizējām paziņošanas robežvērtībām, kuras paredzētas spēkā esošajos VGAR noteikumos (parasti izteiktas nevis kā kopējais finansējums, bet kā atbalsta summas),
- atbilstības nosacījumi, kas ietverti 56.e un 56.f pantā: ieinteresētās personas un dalībvalstis norādīja uz nepieciešamību pielāgot cenu nosacījumus 56.e panta 2. punktā (piemēram, cenām nebūtu jābūt tieši saistītām ar *IBOR* likmēm) un MVU paredzēto aizdevumu un garantiju ilguma ierobežojumus, kas noteikti 56.e panta 11. punkta b) apakšpunktā. Jaunajā priekšlikumā ir ņemtas vērā šīs bažas. Turklāt Komisija ir vienkāršojusi 56.f pantā ietvertos nosacījumus, lai sekmētu komerciāli orientētos starpnieku parāda produktus, kas ieviesti saskaņā ar *InvestEU*,
- projektu kategoriju pievienošana/svītrošana 56.e pantā: Komisija ir precizējusi un pievienojusi vairākas projektu kategorijas, uz ko attieksies vienkāršota procedūra saskaņā ar jauno 16. iedaļu. Komisija ir pievienojusi jaunu normu attiecībā uz atbalstu ieguldījumiem energoefektivitātē un atbalstu inovācijas kopu infrastruktūras izbūvei vai modernizācijai. Turpretī Komisija ir svītrojusi projektu veidus, kuriem lielākoties nav saimnieciska rakstura (piemēram, ieguldījumus dzelzceļa infrastruktūrā). Turklāt ir pievienotas vairākas projektu kategorijas, kas saistītas ar platjoslas infrastruktūru, kurai var saņemt finansējumu no EISI 2 un *InvestEU*,

- novērtēšanas prasība: Komisija ir precizējusi gadījumus, kad piemēro novērtēšanas prasību saistībā ar valsts atbalsta shēmām, kuru vērtība pārsniedz 150 miljonus EUR, ja valsts līdzekļi tiek apvienoti ar *InvestEU* līdzekļiem.

Turpmākie pasākumi

Pēc šīs sabiedriskās apspriešanas Komisija, pamatojoties uz atsauksmēm, kas saņemtas no ieinteresētajām personām, pārskatīs regulas projektu, lai līdz 2020. gada beigām pirms nākamās DFS darbības sākuma pieņemtu galīgo redakciju.